

TULBURĂRILE SPECIFICE DE ÎNVĂȚARE

GHIDUL PĂRINTELUI INFORMAT

PROF. LOGOPED,

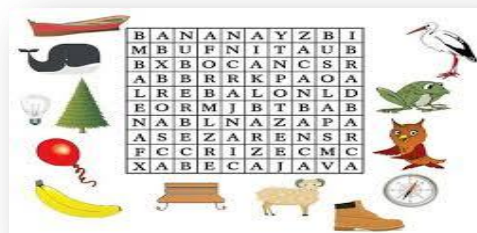
FRUMUZ OANA

Argument

Să ne uităm la câțiva copii de nota 5 la școală! Unul este inteligent însă total neinteresat de școală, clasicul "Brânză bună în burduf de câine". Altul vine dintr-o familie dezorganizată, care nu se ocupă de el. Al treilea are un intelect de limită și, oricât se străduiește, nu poate scoate mai mult de-un cinci. Mai există oare și alte cazuri? DA, mai este și copilul cu dislexie, care, deși nu aparține nici unei categorii de mai sus, este greșit încadrat într-una din ele. Vrei să afli mai multe despre el?

Pornind de la ideea că oricare copil poate comunica și, dacă îl sprijinim, comunicarea sa devine tot mai corectă și mai eficientă, am adunat în acest Ghid câteva informații de bază în ceea ce privește o problemă mai puțin cunoscută de către părinți dar suficient de uzată de către specialiști, TSI – tulburările specifice de învățare. Tulburările de învățare sunt probleme care apar la citire (dislexie), scriere (disgrafie), sau calcul matematic (discalculie). Ele pot fi înnăscute (în majoritatea cazurilor) sau dobândite în urma unui traumatism cranian. Aceste tulburări au și un substrat neurologic, în sensul că există mici nereguli în zonele creierului responsabile de procesarea limbajului. Oricum ar fi, în prezent nu se cunosc în întregime cauzele acestor tulburări, pentru că sunt departe de a fi simple și ușor de investigat.

Ghidul reprezintă un instrument util în informarea părinților a ceea ce înseamnă aceste tulburări de învățare dar conține și o serie de fișe de lucru pentru toți copiii care doresc să-și exerseze abilitățile de scris-citit. Vă doresc succes în rezolvarea sarcinilor de lucru!

1. **Ce sunt tulburările specifice de învățare?**
2. **Când este cazul să intervenim? (depistare, diagnostic, remediere)**
3. **Clasificări ale dislexo/disgrafiei**
4. **Ce se întâmplă după evaluarea copilului afectat?**
5. **Strategii pentru învățătorii/profesorii copiilor cu tulburări de scris-citit/discalculie**
6. **Strategii pentru părinții copiilor cu dislexo/disgrafie/discalculie**
7. **Fișe de lucru pentru corectarea dislexo/disgrafiei/discalculiei**

1. **Ce sunt tulburările specifice de învățare?**

Scilipitori și creativi, copiii cu tulburări de învățare par a nu da nimic de bănuț în primii ani de viață. Atenția scăzută, slaba capacitate de concentrare și de a urma instrucțiunii sau lipsa de răbdare sunt scuzate sub pretextul lenei, vârstei sau al răsfațului. Tulburările specifice de învățare reprezintă un grup de deficiențe caracterizate prin dezvoltarea inadecvată a capacității de însușire a anumitor abilități academice. Tulburările specifice de învățare se împart în trei categorii: dislexia, disgrafia și discalculia.

- **Dislexia** este tulburarea în care copilul prezintă dificultăți mari de achiziție a abilităților de citire.
- **Disgrafia** este inabilitatea de a scrie fără erori ortografice, mult mai multe decât media celor pe care le face un copil în clasele primare. Greșelile implică dublarea consoanelor, ordinea incorectă a literelor în cuvânt, despărțirea cuvântului acolo unde nu e cazul. Scrisul de mână este deseori neinteligibil, iar șirul ideilor așternute pe hârtie este incoerent. **Disortografia** poate fi inclusă sub umbrela mai largă a disgrafiei.
- **Discalculia** este dificultatea de a învăța sau a înțelege aritmetica. Copiii afectați au probleme în a înțelege cantitățile numerice, procedurile sau conceptele matematice. Un copil poate fi diagnosticat ca având discalculie abia în clasa a III- a după ce a parcurs învățarea tuturor operațiilor de bază și a avut suficient timp pentru exersarea și automatizarea acestora. Copiii cu forme ușoare de discalculie pot trece neobservați până prin clasa a IV a , când așteptările privind capacitatea de raționament matematic întrec performanța lor. Discalculia apare foarte rar ca tulburare singulară, ea fiind asociată de cele mai multe ori cu dislexo/disgrafie sau cu ADHD completând tabloul clinic al altor afecțiuni neurologice.

Ce NU este discalculie –nu este considerat cu discalculie un copil care are un nivel de inteligență scăzut, care nu a fost stimulat adecvat, care are alte afecțiuni medicale, tulburări psihiatrice, care este afectat de mediul familial sau socio-cultural unde modelele pozitive lipsesc.

2. Când este cazul să intervenim? (depistare, diagnostic, remediere)

Se impune o evaluare dacă observați la copil următoarele caracteristici:

- Atenție deficitară (îi vine greu să asculte și nu reușește să își aducă aminte sau să reproducă cele auzite).
- Impulsivitate, reacții neadecvate raportate la context.
- Vorbire întârziată sau imatură (îi vine greu să pronunțe sunete, stâlcește cuvintele).
- Performanță care variază de la o zi la alta (învăță un lucru pe care se pare că îl reține, iar a doua zi nu mai știe nimic din ceea ce a învățat anterior).
- Capacitate de procesare secvențială inferioară vârstei cronologice.
- Dificultăți în a urma instrucțiuni.
- Adaptare dificilă la contexte noi.
- Probleme de coordonare motorie, probleme de coordonare ochi-mână, încurcă frecvent stânga cu dreapta și nu poate să citească ceasul
- Inabilitatea de a discrimina între litere, sunete sau numere (citește lent și obosește repede, inversează literele atunci când scrie, le amestecă în interiorul cuvântului, scrie cu greșeli, omisiuni, repetiții, face cu greu transcrieri)
- Este dezorganizat, își face lecțiile cu pauze dese.

Depistarea este indispensabilă cât de timpuriu posibil. Este recomandabilă încă din grădiniță, pentru a putea observa semnele predictive ale riscului de dificultăți ce vor apărea în momentul adevăratului ”contact” cu învățarea limbajului scris (în primele clase). Este important să fie supravegheați și în anii următori, pentru a evita instalarea în eșec. Fiecare dislexic este diferit, cu simptome diferite și trebuie susținut să se dezvolte într-un mod personalizat. Depistarea, examinarea copiilor care prezintă simptome privind predispoziția spre dislexie sau tulburarea lexico-grafică intră în aria competenței logopezilor. Este important de asemenea ca depistarea să nu fie ”delegată” în exclusivitate școlii. Dimpotrivă, este necesară o asociere a vigilenței părinților, anturajului, medicului de familie, la care trebuie să se apeleze pentru consulturi repetate, și a profesorilor. Din acest motiv este esențială realizarea unei informări de bază.

Copiii care suferă de tulburări de învățare sunt dezavantajați în școală deoarece învățământul tradițional nu se potrivește cu capacitățile lor, cu modul lor specific de prelucrare a informației. Un climat cald, înțelegător, creat de familie și școală, împreună cu o terapie și educație personalizată, îi creează micului copil dislexic o bază solidă de dezvoltare, putându-se preveni, în acest mod, tulburările

emoționale și de comportament. Un diagnostic cert de dislexo-disgrafie poate fi pus doar după ce copilul a parcurs o perioadă minimă de însușire a scris-cititului, adică cel puțin la sfârșitul clasei I. În cazul deficiențelor mintal și a celor cu intelect liminar, perioada se prelungește până la finele clasei a II a.

3. Clasificări ale dislexo/disgrafiei

Gama dificultăților dislexico-disgrafice este foarte variată și apare sub forme și grade diferite de la copil la copil. E. Verza (1983) a pus în evidență o clasificare distingând:

- a) **dislexo-disgrafia specifică** (propriu-zisă) manifestată prin incapacitatea efectuării legăturilor corecte dintre sunetele auzite și literele scrise, scriind altă literă decât sunetul auzit;
- b) **dislexo-disgrafia spațială** (spațio-temporală) manifestată prin scrierea sau citirea în diagonală scrie „urcându-se în pod”, scrie pe partea dreaptă a paginii, citește sărind de pe un rând pe altul;
- c) **dislexo-disgrafia motrică** apare ca urmare a tulburărilor de motricitate ducând la: un scris ilizibil, tulburări caligrafice, scris încet, deformarea literelor;
- d) **dislexio-disgrafia liniară** care nu permite respectarea rândurilor, se manifestă prin sărirea peste anumite spații lăsându-le libere;
- e) **dislexo- disgrafia pură** care apare pe fondul altor tulburări: afazia, alalia;
- f) **dizortografia** manifestată prin dificultăți în învățarea ortografiei.

4. Ce se întâmplă după evaluarea copilului afectat?

În momentul în care copilul a fost evaluat ca fiind afectat de una din tulburările specifice de învățare, el are legal dreptul la o metodologie de predare adaptată și un instrumentar adecvat, care să compenseze și să atenueze simptomele. Dacă intervenția este tardivă, copilul poate dezvolta și tulburări emoționale: are impresia că nu este inteligent, că nu poate, că e defect și în consecință, stima de sine și încrederea în forțele proprii sunt minime. Stresul, la rândul lui, acutizează problemele. Situația această ar fi peste măsură de nefericită, mai ales că există unelte terapeutice care pot ameliora sau rezolva problemele, iar copilul își poate atinge potențialul maxim în educație.

5. Strategii pentru învățătorii/profesorii copiilor cu tulburări de scris-citit

- Evaluarea prin mijloace alternative (postere, proiecte artistice, exprimare non-verbală a mesajului etc.).
- Realizarea proiectelor de grup cu sarcini distincte în funcție de abilitățile fiecărui elev, bine țintite pentru consolidarea sentimentului de apartenență, integrare și apreciere a elevului dislexic.
- Flexibilitate în modul de a lua ” notițe ” pentru studiul individual acasă (ar trebui, de exemplu, ca elevului dislexic să i se permită înregistrarea audio a informațiilor de învățat).
- Focalizarea pe imaginea auditivă, memoria auditivă și pe examinare orală, atunci când există deficiențe mai mari în aria memoriei vizuale.
- Acordarea de timp suplimentar elevilor cu tulburări de scris-citit pentru rezolvarea sarcinilor școlare, oferirea de răspunsuri orale sau rezolvarea de teste.
- Regândirea și proiectarea modurilor de evaluare la clasă în funcție de potențialul elevilor cu tulburări de scris-citit.
- Abordarea unor condiții speciale de evaluare (de exemplu, testarea într-o sală liniștită, fără factori de distragere a atenției).
- Distanțarea, în timp, a învățării simbolurilor asemănătoare pentru a opri interferența negativă.
- Oferirea de materiale tipărite acasă copiilor cu tulburări de scris-citit, materiale care să conțină informații esențiale despre un anumit proiect sau temă cerute, în așa fel încât, copilul, chiar dacă nu și-ar lua notițe, să-și poată face temele și proiectele.

6. *Strategii pentru părinții copiilor cu dislexo/disgrafie*

- ✚ În cazul copiilor dislexici trebuie înțeles și acceptat faptul că performanța scăzută a copilului nu se explică prin lene, prostie, neatenție sau lipsă de caracter. Empatia față de copilul dislexic presupune capacitatea de a ne pune în pielea copilului, de a rezona cu ceea ce simte și de a înțelege acele trăiri chinuitoare prin care trece. Copilul dislexic își dă seama că el este diferit de ceilalți, că nu poate face față cerințelor și rămâne în urma celorlalți, că alți copii, mai mici, știu lucruri pe care el nu le știe. Simte că pentru el este imposibil, inaccesibil, ceea ce pentru alții este natural.
- ✚ Copiii dislexici își dau seama că realizările lor nu satisfac așteptările părinților, pedagogilor și nu sunt în concordanță nici cu străduințele proprii. Deoarece nu știu să scrie și să citească bine, li se poate crea convingerea că nu pot face nimic bine, insuccesele repetate îi pot conduce la convingerea că nu se pricep la nimic. Acești copii se simt incapabili, nefolositori, inutili, inferiori celorlalți. Devin din ce în ce mai pasivi, își pierd spiritul de inițiativă, nu au încredere în capacitățile proprii, nu-și mai asumă riscuri, se așteaptă la insuccese. Aprecierea de sine devine instabilă. Învăță cu din ce în ce mai puțină plăcere și treptat se instalează pierderea durabilă a motivației. Mulți dintre ei reacționează la eșecurile de învățare prin tulburări de comportament, care deseori nu sunt înțelese de familie sau școală.
- ✚ Părinții devin îngrijorați, se neliniștesc din cauza evoluției școlare a copilului, a realizărilor sale, a adaptării școlare și a viitorului. În aceste familii, învățatul prelungit până seara târziu devine obișnuiță. Copilul trebuie să învețe peste puteri pentru a corespunde așteptărilor școlare, dar în ciuda exersărilor nenumărate, în majoritatea cazurilor realizările nu sunt cele așteptate. De multe ori copilul inventează orice altceva ca să amâne pregătirea lecțiilor. Tensiunea permanentizată datorată învățatului de acasă își pune amprenta și pe relația părinte – copil.
- ✚ Dacă se ocupă altcineva de procesul corepetării, părintele poate să rămână părinte, oferind sprijin emoțional copilului și nu se schimbă în învățător sau profesor în ochii copilului.
- ✚ Copilul trebuie ajutat să devină un adult echilibrat, cu forță de viață, integrat în societate, o persoană capabilă să-și accepte problemele sale cauzate de dislexie. Trebuie găsite și dezvoltate capacitățile forte ale copilului, ca să se simtă valoros în ciuda greutăților școlare.
- ✚ Creșterea stimei de sine a copilului poate fi asigurată prin aprecierea acelor rezultate mici sau mari pe care le are la învățare și prin diverse activități: sport, muzică, arte, hobbyuri, munca voluntară, etc.
- ✚ Relațiile umane sunt foarte importante. Grupurile de sprijin pentru părinți, consilierea parentală pot ajuta părinții în acest drum greu și lung. Cunoașterea unor adulți dislexici redă speranța părinților.

Relaționarea cu un logoped, psiholog sau un pedagog empatic poate oferi sprijin real, împărțirea responsabilităților și ajutor în prelucrarea situațiilor de criză.

- ✚ Colaborând cu logopedul, părintele poate să se implice și în procesul de dezvoltare al copilului, cu ajutorul diferitelor exerciții sau jocuri logopedice.

„Singurul lucru care mă împiedică în învățare este învățământul.” – spunea Albert Einstein, unul dintre dislexicii renumiți. Aceste cuvinte par a fi adevărate și astăzi pentru cei care sunt afectați de dislexie.

Părintele va trebui să se implice în educația copilului pe parcursul anilor de școală, devenind partenerul pedagogilor și specialiștilor (logopezi, psihologi, kinetoterapeuți, medici).

7. Fișe de lucru pentru corectarea dislexo/disgrafiei/discalculiei

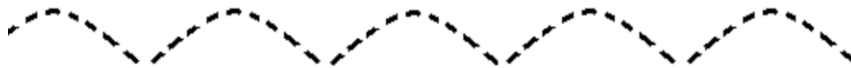
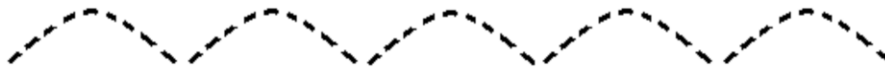
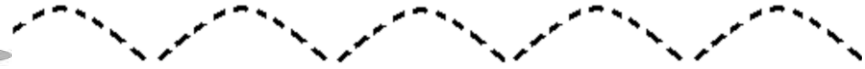

Fișele de lucru sunt prezentate după criteriul ”grad de dificultate” și pot fi rezolvate de către toți copiii, indiferent dacă au sau nu tulburări specifice de învățare.

*Unește
punctele!*

Ajută animalul să ajungă la hrana lui!

EXERCII DE CORECTARE A DISLEXIEI ȘI DISGRAFIEI

1. Copiază propozițiile de mai jos:

Camera e a mea .

.....

Creionul e al meu.

.....

Nuca e a ei.

.....

Mielul e al lui .

.....

Crinul e al ei.

.....

Rama e a lor.

.....

2. Copiază propozițiile și apoi transformă-le după modelul de mai jos:

Model: Eu am un rac . – Racul e al meu.

Eu am un corn.

Ea are un mac.

El are un crin.

Ei au un cal.

Ele au un canar.

3. Eu zic multe, tu zici una!

Model: care - car

coruri -

conuri -

coarne -

coloane -

coli -

urme -

4. Leagă cuvintele cu același înțeles:

șiret	se uită
mereu	pleacă
privește	tăcere
pornește	viclean
liniște	totdeauna

5. Unește cuvintele cu sens opus:

liniște	aproape
departe	neatent
reușită	nepotrivit
potrivit	se oprește
pornește	eșec

atent

larmă

6. Pune forma corectă:

Oameniila oraș.(*muncește/muncesc*)

Școlariila școală.(*sosesc/sosește*)

Copiiimulte povești.(*știe/știu*)

Maria și Mihaiplăcinte.(*a cumpărat/au cumpărat*)

1. Transcrieți următorul text și alcătuiți propoziții cu ajutorul cuvintelor subliniate:

„Maria a împlinit șapte anișori. Ea împarte colegilor bomboane.

-De unde ai cumpărat bomboanele, Maria? Sunt tare gustoase!

- Scrie adresa pe ambalaj.

Toți zâmbesc fericiți. Ce bine că se bucură împreună !

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Despărțiți în silabe, cuvintele:

împărat:-----

umbrelă:-----

cumpărături:-----

sâmbure:-----

zâmbet:-----

dumbravă:-----

schimb:-----

împietrit:-----

3. Transcrieți următoarele cuvinte și alcătuiți propoziții cu ajutorul lor :
împachetat, umbră, îmbrăcăminte, plimbare, împodobit, împărăteasă.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Formați cuvinte noi după modelul :

Model: bujor: îmbujorat

piatră:-----	barcă:-----
baie:-----	pușcă:-----
prieten :-----	belșug:-----
plete:-----	bătrân:-----

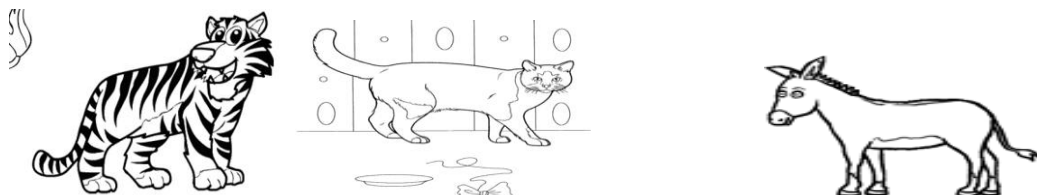
5. Înlocuiți punctele cu „m,, sau „n,, :

Î.... frumuseța	î.....locuire	î.....podobi
î....părat	î...brăcat	î....cet
î....dulci	î.....bobocit	î...florire

1. Găsește răspunsul corect la ghicitori și scrie-l pe linia punctată:

”Cine toarce cu mult spor

Fără furcă sau fuior?”

.....

” Ziua, cât este de mare, stă tot cu fața la soare.”

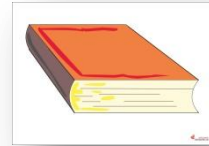
.....

” Ciucur verde sau roșcat, pe arac stă agățat.”

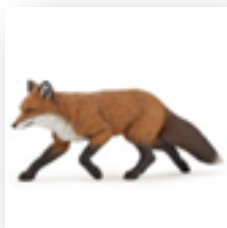
.....

” N-are mâini și totuși bate, bate-ntruna , zi și noapte.”

.....

” Umblă moșul prin pădure, după zmeură și mure.”

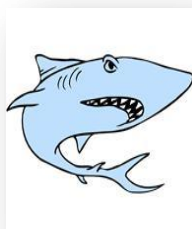
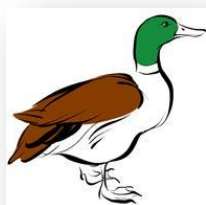
.....

” Căței are, dar nu latră

Și nu-l ții legat la poartă.”

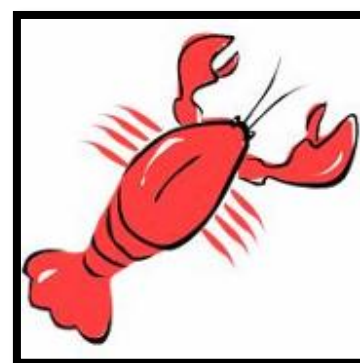
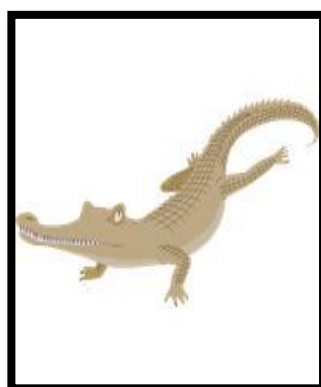
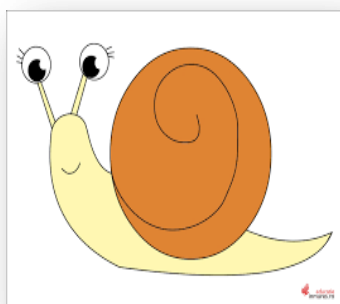

*” Atunci când sunt în ogradă
Ga, ga, ga se iau la sfadă
Iar când sunt pe lângă lac
Baie într-una fac.”*

.....

*” Poartă-n spate o cetate
Și din ea doar capu-l scoate!”*

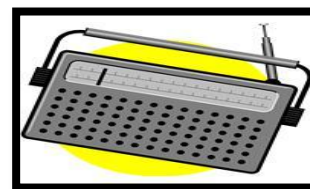
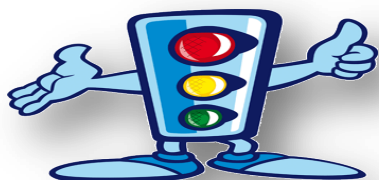

” Trei ochi în trei culori

E atent la trecători

Și-ți arată fără grai

Când să treci și când să stai!”

.....

*“Este mare, coarne are,
Hrănită bine e-n stare
Să-ți dea lapte și smântână,
Brânză proaspătă și bună. “*

.....

1. Citește literele, silabele, cuvintele:

Ș ș S s L l o c R r ă E e A a u I i l O t n R m N M i c U r a Ă e l E C s o T Ș ș								
ș a a-ș a	ș e ș e i	ș i ș i r	ș o ș o c	ș ă u-ș ă	ș u ș u t	coș moș	naș caș	ș ti oș ti
ș a-se ma-ș i-nă u-ș ă tu-ș ă mă-tu-ș ă mă-nu-ș ă la-ș ă că-ma-ș ă o-raș o-ră-ș ean os-taș os-tași oș-ti-re moș-te-ni-re moș-te-ni-tor	co coș co-coș coș-mar ș ti ș ti-re ș ti-ut ș ti-u-te ș tiu-că ș i-ret ș i-rea-tă ș i-re-te-ni-e vi-ș i-ne vi-ș i-niu ve-ri-ș or		ș o-se-tă ș o-sea ș o-ș oni mus-că muș-te muș-că muș-tar meș-ter ro-ș u ro-ș i-e roș-ca-tă roș-cat re-u-ș i-tă cort ș ort		ș co-lar ș coa-lă cre-ș ă creș-te miș-ca-re miș-că-tor caș caș-ca-val Ș an-dru Ș i-mon Ti-mi-ș oa-ra Vi-i-ș oa-ra Or-ș o-va O-răș-ti-e Iași			

2. Citește și barează forma incorectă: **ș tiu / ș tim**

Eu **ș tiu / ș tim** să scriu.
Noi **ș tiu / ș tim** să scriem.
Ei **ș tiu / ș tim** să scrie.

Eu **ș tiu / ș tim** o poveste.
Noi **ș tiu / ș tim** o poveste.
Ei **ș tiu / ș tim** o poveste.

3. Citește propozițiile:

Moșul avea un cocoș mare și roșcat.
Cocoșul a venit acasă.
- Ai ș ase bani de aur?
- Nu. Am mai multe comori.

Mătuș a citește povestea cu vulpea.
Vulpea ș ireată a păcălit ursul. Ea spuse:
- Voi servi ș tiucă la cuptor. Voi lua și sos cu muș tar.

4. Colorează cercul corespunzător sunetului Ș:

000 00

00 00 00

000

000 000

0000

5. Reprezintă grafic cuvintele:

școlar

cocoș

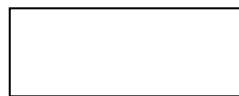
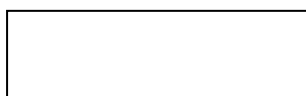
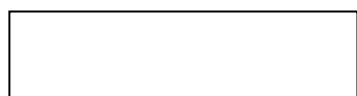
Șimon

cămașă

ostaș

6. Scrie cuvântul reprezentat de imaginile următoare:

7. Silabele s-au amestecat. Pune-le în ordine. Scrie cuvintele obținute:

coș

co

ta

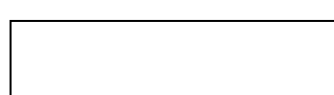
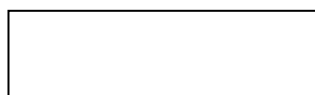
Muș

ca

ta

Roș

cac

8. Încercuiește cifra corespunzătoare numărului de silabe din cuvintele:

muștele → 7 2 1 3 6 5 4

mușcata → 1 10 4 5 3 2

Timișoara → 1 4 6 3 7 2 5

șoarecele → 7 2 1 3 6 5 4

Rezolvă sarcina!

A fost odată o veveriță care își făcea provizii pentru iarnă, ca orice veveriță.

În vizuină adunase ghinde frumoase și gustoase și le pusese la adăpost. În timp ce își amenaja camera, veverița observă că pe fiecare ghindă stă scris un cuvânt. Poate ghindele încercau să îi transmită un mesaj!

O ajutăm pe veveriță să descifreze mesajul?

OMUL

FACE

CAR

VARA

SANIE

ÎȘI

GOSPODAR

IARNA

SI

Ajutați-l pe omul de turtă dulce să găsească drumul spre căsuța lui cea dragă, completând propozițiile cu cuvintele opuse care lipsesc:

- ✓ Dacă nu este zi, atunci este.....
- ✓ Dacă nu este urât, atunci este.....
- ✓ Dacă nu este aproape, atunci este.....
- ✓ Dacă nu este gras, atunci este.....
- ✓ Dacă nu este curat, atunci este.....
- ✓ Dacă nu este scund, atunci este.....
- ✓ Dacă nu este plin, atunci este.....

Completează silaba din mijloc a cuvintelor din lista de mai jos și unește cuvântul obținut cu imaginea corespunzătoare:

BOM - - NE

PA- -RE

FLU- - RE

CO - -ER

VA - - ZA

AR--CHIN

CUR- - BEU

UM - - LA

1. Se dă lista de cuvinte: **VACANȚĂ, HAINĂ, VAS, ELEFANT, CULOARE, SARE, CASĂ, STOL, CON, GEAMANTAN, SAT, VAZĂ, COLOANĂ, MUZEU, ISTORIE, BASM, CARTE, COLORAT, APROAPE, PANĂ, PEPENE, OU, CANĂ, CASTRON, PITIC, LUMINĂ, CAMION, DRUM, GARĂ, JUNGLĂ, MUNTE, CAR, ALBINĂ, LEGUME, FRUCTE.**

Scrieți cuvintele formate dintr- o singură silabă în dreptul mărului roșu, cuvintele din două silabe în dreptul mărului galben și cuvintele din trei silabe în dreptul mărului verde:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Grupurile de litere CE și CI

1. Se dă următoarea listă de cuvinte: **cireșe, dulce, narcisă arici, ciorap, ace, aici, maci, pace, cruce, aceia, copaci, mă răcine, reci, rece**. Scrieți cuvintele cu grupul de litere CE în dreptul florii roșii și cuvintele cu grupul de litere CI în dreptul florii mov!

.....
.....

.....
.....

2. Completați cu grupul de litere potrivit (CE / CI) pentru a forma cuvinte:

fa -	- nema	bi - cletă
za -	a -	plă - re
re -	ta -	tre - re
a - la	- neva	feri - re

În pălăria magicianului au fost aruncate cuvinte și următoarele trei propoziții și-au pierdut înțelesul. Îl ajutați pe magician să rezolve haosul apărut?

culori Curcubeul șapte are.

.....

Ricky meu Pe cheamă îl cățelul.

.....

place să Îmi la merg circ.

.....

sălbatic În sunt pădure animale.

.....

Diferențiere fonematică S-Ș

Pronunțați cuvintele din lista de mai jos și încadrați-le corect în dreptul căsuțelor lor, în funcție de sunetele pe care le conțin: **S** sau **Ș**! **SOARTĂ ȘINĂ SERENADĂ SEMNAL SALATĂ ȘIRAG SPAIMĂ ȘOIM SUGE ȘORT ȘERIF SITĂ ȘERVET SEARĂ SEMINȚE SERTAR ȘAPCĂ SUFERĂ ȘOAPTĂ SALAM SURZENIE ȘURUB ȘAMPON ȘCOALĂ ȘNIȚEL SALUT SOARE**

S

.....

.....

.....

.....

Ș

.....

.....

.....

Alege forma corectă a cuvintelor care denumesc imaginile:

COPAC, CAPAC, POPAC

MAȘINĂ, NAȘIMĂ, MANIȘĂ

RENT, TERN, TREN

FOLRI, FLORI, FOLIR

ACUANELE, ACUARELE, ACUALELE

CASA, SACA, CASCA

Stabilește ordinea corectă a cuvintelor în următoarele propoziții:

patru are Anul anotimpuri .

mea preferata verde este Culoarea.

place Îmi plimb să mă parc în.

Cuvintele sunt prietenele peștișorilor și aceștia vor să le salveze din calea rechinului. Fiecare cuvânt pe care îl eliberați din lanțul invizibil cu care sunt unite literele, înseamnă un prieten în plus pentru peștișorii salvatori! Puteți scrie cuvintele în chenar, cu virgulă între ele.

S T I C L A B R O S
C A N I S I P

B O R C A N A C V A
R I U D E L F I N

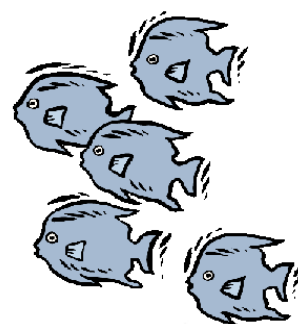
P L A J A O C E A

N A L G E P E S C A R B A R C A M A R I N A

R C A S T E L V A L U R I B A N C A P A

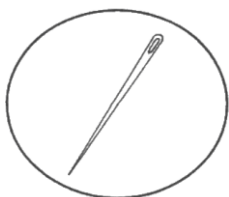
C A R A C A T I T A S T E A S C O I C A V

A P O R I N S U L A

Spor la treabă copii harnici! 😊

1. Citiți propozițiile și căutați căror desene aparțin ele!

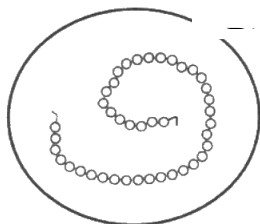
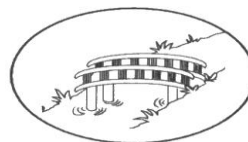
Po-dul es-te lat.

A-cul es-te a-u-riu.

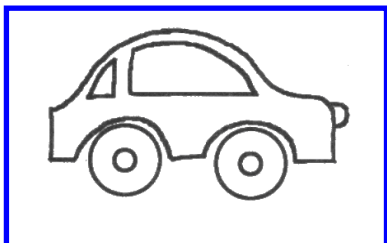
Fo-cul ar-de.

**Ciu-per-ca a-re mul-te
bu-li-ne.**

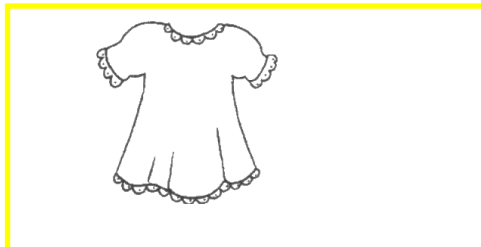

2. Citiți propozițiile colorând desenele corespunzător, pe urmă transcrieți-le acestea corect!

Ma-și-na es-te ro-și-e.

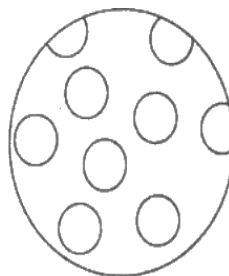
Ro-chi-ța a-re bu-li-ne mov.

Piap-tă-nul es-te gal-ben.

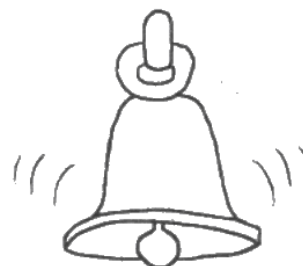
Mîn-gea es-te al-bas-tră.

Fo-ca este ma-ro-niu.

Clo-po-țe-lul es-te ver-de.

TEXTE PENTRU DICTARE ÎN VEDEREA EXERSĂRII ORTOGRAMELOR ÎNVĂȚATE

Meciul

Chiriac și **Marcel** vor să joace un **meci** de **baschet**. Ei îi **cheamă** și pe **Achim**, **Lucica**, **Mircea** și **Cecilia**.

După **cincisprezece** minute, scorul este **zece** la **cinci** pentru **echipa** lui **Chiriac**.

Pe **Lucica** o **cheamă** **unchiul** ei. **Meciul** încetează. Copiii nu se **ceartă**. Ei se despart în **pace** până la o nouă **întrecere**.

Întrecerea

E iarnă. Afară e destul de **rece**, dar **zeci** de copii sunt cu **săniile** și **schiurile** pe **pârtie**.

Mircea și **Chiriac** vor să organizeze o **întrecere**. Îi **cheamă** și pe **ceilalți** copii: **Achim**, **Marcela**, **Cecilia** și **Nichita**. Se grupează în **perechi** și se așează la **linia** de plecare.

-Start! strigă **Mircea**.

Săniile pornesc la vale. Prima sosește **perechea** **Achim** - **Marcela**.

Ce bucuroși sunt!

Accidentul

Anghel și **Gheorghiță** se joacă cu **mingea**. **Gheorghiță** trage la **poartă**. Vrând să apere, **Anghel** cade și se lovește la **genunchi**. Începe să curgă **sânge**. **Mingea** nimereste în **geamul** vecinilor care se **sparge**.

- **Ce** **ghinion**! **Cine** ar fi **ghicit**?

La scăldat

E vară. **Georgeta** se duce la **Gina** și o întreabă:

- **Mergi** la râu să facem baie?

- Desigur, răspunse **Gina**.

Pe drum se întâlnesc și cu alți colegi: **Angheluță**, **Gheorghe**, **Ghiță** și **Gherghina**.

- **Ce frumos** e la râu! strigă fericiți copiii.

La plimbare

Împăratul a plecat la plimbare cu **împărăteasa**. În **dumbrava** din apropierea palatului, au văzut pomii **îmbobociți**. Un pescar **îmbătrânit** de vreme **îmbarca** plasele pentru pește. Râul era **împânzit** de bărci. Departe, se zăreau culmile **împădurite** ale munților. Treptat, cerul se **împodobește** cu stele ce se oglindesc în unda râului.

Prietenie

Costel și **Marian** sunt prieteni. Ei merg la școală **împreună** și tot **împreună** își fac lecțiile.

Când **Costel** a fost bolnav, **Marian** a fost la el în fiecare zi cu temele. Mama lui **Costel** a fost impresionată de gestul lui și a fost tare bucuroasă că fiul său are un prieten adevărat.

La masă

Înainte de masă, ne spălăm pe mâini cu apă și săpun. Când **mâncăm**, **înghițim** mâncarea încet, ca să nu ne **îneacă**. **Întotdeauna** mulțumim mamei când terminăm de mâncat și o ajutăm la strânsul mesei.

Întrecerea

La **întrecerea** de mâine, participă **întreaga clasă**.

Ionel este neîntrecut la alergare. A reînceput antrenamentul ca să fie sigur că va câștiga.

Și **Mihai** este hotărât să **învingă**. **Ionel**, **însă**, îl consideră un adversar neînsemnat.

Vom vedea mâine cine va doborî recordul.

În excursie

Felix și Alexandru se pregătesc să plece în excursie. Își pregătesc rucsacul și la șapte fix pornesc. Au explicat că doresc să facă un experiment.

- Să ne grăbim! exclamă Felix. După ce se încălzește vremea, va fi mai greu să escaladăm muntele.

Expoziția

Xenia a fost invitată la o expoziție extraordinară. Tablourile expuse erau expresive și interesante.

- Acesta este preferatul meu! a exclamat ea.

Ghidul a explicat că pictorul este exigent și nu expune decât cele mai frumoase lucrări.

Drumeția

Într-o zi, am mers cu doamna învățătoare pe deal. Am alergat, am cules flori și am observat natura.

Într-un copac, am zărit o veveriță. Avea blana roșcată și codița stufoasă. Sărea dintr-o creangă în alta și dintr-un copac în altul ca să caute de mâncare.

Pădurea

Într-o zi de primăvară, am mers în pădure. Aici totul era verde. Florile înmiresmau aerul. Dintr-o tufă a sărit un iepuraș. Într-un copac bate de zor o ciocănitore. Dintr-un stejar a sărit o veveriță. Printr-o deschizătură între copaci, am zărit râul. El trecea printr-un luminiș, unde am făcut și noi popas.

Pădurea era frumoasă ca în basme.

Cartea

Marian s-a dus la librărie. El s-a uitat prin rafturi și s-a hotărât să cumpere o carte. Mama sa s-a bucurat când a văzut ce interesantă e cartea sa.

Paznicul

Grivei **s-a** mâniat când vulpea a furat o găină din ograda **sa**. **S-a** ghemuit în cușca **sa** și **s-a** pus la pândă. Când cumătra **s-a** apropiat, Grivei **s-a** repezit la ea. Vulpea **s-a** speriat și a fugit grăbită spre vizuina **sa**.

La film

Mama **i-a** cumpărat Anei o rochiță nouă. Ea își **ia** rochița și se duce la prietena **sa**, Mioara. **I-a** spus că ar vrea să meargă la un film a doua zi.

Ana își **ia** rochița cea nouă. Mioara o **ia** și pe sora **sa**, Mihaela.

Filmul **i-a** plăcut foarte mult Mihaelei. Ea **i-a** mulțumit Mioarei. Aceasta **i-a** promis să o mai **ia** și la alte filme dacă ea va vrea.

Dorința

Maria **i-a** spus mamei:

-Aș vrea să ne **ia** și pe noi tata cu mașina.

-Nu poate să ne **ia** acum. **I-a** promis prietenului său, care **i-a** dat telefon, că merge să îl **ia** de la gară.

Bicicleta

Costel **i-a** spus lui Mihai să vină la el. Când s-a dus, Mihai **i-a** zis:

-**Ia** uite ce am primit, și **i-a** arătat o bicicletă nouă.

-E grozavă, a exclamat Costel. De unde o ai?

-S-a dus tata să o **ia** tocmai de la București!

La joacă

Andrei și Victor **s-au** dus pe terenul de sport. Au mai venit și alți copii. **S-au** alcătuit două echipe. **S-au** ales căpitanii și **s-au** împărțit porțile. Jocul a început. Cei de pe margine strigau **sau** aplaudau.

Seara, copiii **s-au** dus acasă. Ei au povestit părinților **sau** fraților cum **s-au** distrat.

Din nou la școală

Vacanța **s-a** terminat. Elevii clasei a II-a **s-au** adunat în clasă. Ei povestesc cum **s-au** distrat în vacanță.

- Cine **s-a** dus în tabără? întrebă Maria.

S-au ridicat mai mulți: Cristi, Petre, Ani și Bianca.

- Dar la bunici? întrebă și Elena.

- Toți am fost la bunici! au răspuns în cor copiii.

Ei **s-au** bucurat că **s-au** întors la școală.

Hărnicie

Bunicul **l-a** trimis pe Costel să **ia** două greble. **L-a** pus pe Mihai să măture și **i-a** dat lui Marin o lopată. Toți au trecut voioși **la** lucru. **I-a** apucat înserarea lucrând.

La grădina zoologică

Ionel **s-a** dus **la** grădina zoologică. Acolo **l-a** întâlnit pe prietenul său, Andrei. **La** tot pasu, îi întâmpina ceva nou și interesant. Au mers **la** lei, **la** tigri, **la** girafe și **la** maimuțe.

-Iată un papagal! strigă Ionel.

El **l-a** văzut primul. Apoi **l-a** văzut și Andrei și **l-a** fotografiat.

De sărbători

De Crăciun **ne-am** dus la bunici.

Eu și fratele meu **ne-am** îmbrăcat cu haine noi. **Ne-am** gândit să le facem o surpriză bunicilor și **ne-am** luat sorcova. Casa bunicilor era plină de **neamuri**. Cu un **neam ne-am** cunoscut chiar atunci.

Cu toții **ne-am** bucurat că **ne-am** întâlnit.

La bibliotecă

Într-o zi, **ne-am** întâlnit **la** bibliotecă cu Anca. Ea **s-a** dus să **ia** o carte despre strămoșii noștri. **I-a** spus bibliotecarei că **s-a** gândit să citească multe cărți de istorie. Ele ne învață că suntem un **neam** de oameni viteji.

Fiecare om trebuie să cunoască istoria **sa**.

Ninsoarea

Mama **ne-a** trezit de dimineată și **ne-a** trimis **la nea** Vasile. Pe drum, **ne-a** prins ninsoarea. Ninge cu fulgi moi de **nea**. Când **ne-a** văzut **nea** Vasile, **ne-a** spus că semănăm cu niște omuleți de **nea**. **Ne-a** scuturat și **ne-a** băgat în casă, unde **ne-a** dat un ceai fierbinte care **ne-a** încălzit.

Iarna

Într-o iarnă, **s-a** pus pe nins cu fulgi pufoși de **nea**. Copiii **s-au** bucurat și **s-au** apucat să facă oameni de zăpadă **sau** cazemate. **Ne-am** dus și noi **la** bătaia cu bulgări de **nea**. **Nea** Aurel **ne-a** învățat cum să aruncăm **la** țintă.

În grădină

Într-o vacanță de primăvară, **ne-am** dus **la** bunici.

Bunicul **ne-a** întrebat:

-Vreți să mă ajutați în grădină?

-Desigur, bunicule!

Ne-a ajutat și **nea** Vasile să facem straturile. Apoi am plantat:roșii, varză, ardei și fasole. Bunicul **ne-a** mulțumit, iar noi **ne-am** bucurat că am făcut ceva folositor.

Supărare

Părinții **i-au** certat pe copii că au venit târziu în casă. Degeaba **i-au** cerut iertare mamei și **i-au** promis să nu mai facă, ea a rămas tot supărată.

După ce **iau** masa, își **iau** pijamalele și se duc la culcare necăjiți.

În drumeție

Cristi și Matei **i-au** anunțat pe părinți că vor să meargă pe deal.

- Eu **iau** mingea, zise Cristi.
- Atunci eu **iau** o pătură,spuse Matei.
- Ce mâncare să **iau** la noi?întrebă Cristi.
- Tu **ia** ce vrei.Eu o să **iau** biscuiți și o sticlă cu suc.

După ce **i-au** spus mamei la ce oră se întorc, își **iau** bagajele și pornesc la drum.

În parc

După ce **i-au** cerut voie mamei să iasă afară, Andrei și Aurel își **iau** bicicletele și se duc în parc.

- Salut, băieți! **i-a** strigat Alina. Ce faceți?
- **Ne-am** gândit să ne dăm cu bicicletele. Dar tu?
- Eu am ieșit cu rolele. Aș fi vrut să **iau** bicicleta, dar e stricată.

Cadoul

De ziua lui, Mihai **i-a** invitat și pe colegii **săi** de clasă. Aceștia **s-au** gândit ce cadou **să-i ia**. Au hotărât că ar fi mai bine **să-i** ceară părerea doamnei învățătoare.Aceasta **i-a** sfătuit **să-i ia** un acvariu pentru peștișorii **săi**.

La pescuit

Într-o zi, Andrei **s-a** dus **la** pescuit cu Marius și părinții **săi**.

- **Să-i** spui tatei **să-i** dea și lui Andrei o undiță, zise mama.
- Crezi că o **să-i** placă să pescuiască ?
- Poate că îi va plăcea să le ducă părinților **săi** peștii pe care o **să-i** prindă.

La cireșe

Mai știi ce bine ne-am **mai** distrat când **m-ai** invitat la ziua ta în luna **mai**? Tocmai se copperseră cireșele de **mai** și **m-ai** întrebat dacă vreau să **mai** mă urc în cireș. Când **mai** vii pe la noi, să **mai** aduci cireșe dacă au **mai** rămas.

Invitația

- Ce **mai** faci?
- Bine, mulțumesc! Dar tu?
- **Mai** vrei să vii la ziua mea?
- Desigur, doar **m-ai** invitat.
- Atunci te aștept pe 15 **mai** la mine acasă, pe strada 1 **Mai**.

Darul

- **M-ai** chemat la tine să îmi dai un **nai**?
- Da. Credeam că te vei bucura.
- **N-ai** știut că mai am un **nai** primit în dar de ziua mea în luna **mai**?
- Nu, nu știam.
- **N-ai** vrea să îl ții pentru tine și să cântăm împreună la **nai**?
- Aș vrea, dar nu știu să cânt la **nai**.
- De ce **n-ai** spus că nu știi? Tata cunoaște un profesor de **nai** de care **n-ai** auzit. El te învață să cânti la **nai** așa de repede, cum nici **n-ai** gândit.

Regret

- De ce **n-ai** venit azi la școală? **I-a** întrebat Mihai pe Andrei.
- Mi-a** fost cam rău și mama **m-a** sfătuit să stau acasă.
- Ce păcat! La ora de muzică am ascultat un concert la **nai** cântat de Gheorghe Zamfir, zise Mihai.

-Am **s-o** întreb pe doamna învățătoare dacă **n-ar** putea să **mi-l** dea și mie **să-l** ascult acasă,spuse cu regret Andrei.

Necazurile Mariei

Pe trotuarul din fața casei, Maria sare coarda. La o mișcare greșită, coarda s-a **înnodat**. Maria încearcă să o deznoade. Trebuie să se grăbească, pentru că cerul s-a **înnorat** din nou.

După ploaia de dimineață, pe stradă sunt multe bălți. Un șofer grăbit trece printr-o baltă și o stropește pe Maria. Fetița e supărată. Are coarda **înnodată**, ea e **înnămolită**, iar rochița cea nouă s-a **înnegrit**.

Furtuna

E o zi călduroasă de vară. Soarele încălzește cu putere. Dintr-o dată, începe să bată vântul și cerul se **înnorează**. Afară s-a **înnegurat**, de zici că se **înnoptează**.

Vine furtuna...Stropi mari și reci de ploaie îneacă pământul.În curând, totul e acoperit de apă.

Deodată, ploaia încetează. Cerul **înnegrit** începe să se însenineze și soarele strălucește din nou. A trecut...

La muzeu

Într-o zi, Andreea a avut **ideea** să mergem la un muzeu. Ne-am hotărât pentru muzeul de **zoologie**. Pe amândoi ne interesau **fiiințele** de la începutul **lunii**.

Pe **aleea** de la intrarea în muzeu,ne-am întâlnit cu Ionuț. El ne-a spus că,în ziua **aceea**, **vizitatorii** nu aveau **acces** în muzeu.

Ne-am întors acasă cu regretul că nu am avut **succes**.

Exemplu

Andrei este un elev model. El e **cuviiincios** cu toată lumea și este foarte **conștiincios**. Nu vine niciodată cu **lecțiile** neînvățate și nu a fost văzut **copiind**.Iubește animalele și spune că vrea să devină **zoolog**. Ar vrea să viziteze **muzeele** din întreaga țară și din **occident**.

La școală

După un timp, **iar** l-a întrebat doamna învățătoare cu cine **i-ar** plăcea să stea în bancă.

Mihai **iar** tace. **I-ar** plăcea să stea cu Alina, dar **i-ar** fi rușine să spună. Așa că **iar** va sta singur, sau cu cine **i-ar** spune doamna învățătoare.

Darul

- Ce crezi că **i-ar** place Mariei să primească de ziua ei?
- **Mi-a** spus că ar dori să aibă un papagal.
- Oare **i-ar** da voie părinții **săi**?
- Am putea **să-i** întrebăm, iar dacă nu se poate, îi vom lua altceva.

Jocul

- **De-a** ce vrei să ne jucăm: **de-a** ascunselea sau **de-a** baba-oarba?
- Aș dori să ne jucăm mai întâi **de-a** ascunselea. Sper că Alina va vrea să ne **dea** batista sa.
- Dacă ea nu va vrea să ne **dea** batista, poate va vrea Alin să ne **dea** fularul său.

În parc

Anca vrea să se **dea** cu bicicleta, iar Flavia cu patinele cu rotile. O roagă pe mama să le **dea** voie în parc. Aceasta le atrage atenția să fie atente pe unde se dau și să nu **dea** peste cineva.

În parc, i-au întâlnit pe Corina și Bogdan.

Aceștia vor să se joace **de-a** prinsea, dar n-au cu cine.

Vițelușul

În fiecare seară, nea Grigore, un neam **de-al** nostru, se întoarce cu vitele de la păscut, de pe **deal**. Acestea se opresc singure la porțile caselor.

Un vițeluș continuă să se țină după el.

- Tu **de-al** cui ești? Nu cumva **de-al** lui badea Gheorghe de pe **deal**?

Pe deal

Maria și Corina vor să meargă pe **deal**. Își iau pătura, mâncarea, mingea și pornesc. Pe drum, se întâlnesc cu un coleg **de-al** lor, Andrei.

-Nu vii cu noi pe **deal**? îl întreabă fetele.

-Desigur, dar vreau să-l iau și pe un prieten **de-al** meu, dacă sunteți de acord.

În încheiere,

Prin Legea 6/2016 pentru completarea Legii Educației Naționale nr 1/2011, cu privire la educația persoanelor cu tulburări de învățare, este pentru prima oară recunoscută de către legislația învățământului românesc existența categoriei de copii dislexici, disgrafici, discalculici. Ordinul 3124/2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare reglementează procedurile de evaluare adecvate pentru depistarea dislexiei, disgrafiei, disortografiei și discalculiei, precum și tipul de intervenție pentru asigurarea învățării individualizate și personalizate în cazul acestora. Vorbim despre o categorie de copii care de zeci de ani stau într-un con de umbră, despre care se știe prea puține lucruri, atât în rândul cadrelor didactice, cât și al comunității din care fac parte. Această publicație vine în ajutorul dumneavoastră. Nu își propune să fie un ghid amplu în această tematică, ci să puncteze doar informațiile necesare de bază. Cu multă răbdare și perseverență această problematică va fi tot mai cunoscută și acești copii valoroși vor beneficia de oportunități egale de dezvoltare, de susținere și de înțelegere, de șansa valorificării la maxim a potențialului din ei. Știm cu toții: relația pozitivă dintre copil, părinți și dascăli reprezintă cheia succesului. Sunt convinsă că depinde doar de noi, de responsabilitatea noastră, asumată în comun.

BIBLIOGRAFIE

1. Anca, M., (2002), Logopedie, Presa Universitară Clujeană, ClujNapoca.
2. Burlea, G., (2007) Tulburările limbajului scris-citit, Ed. Polirom, Iași, Științele Educației.
3. Casalis, S., (2000) Predire et depister precocement les dislexies de l'enfant: quelques question theoretique et methodologique, Reeducation orthophonique. P.U.F., Paris.